Vabariigi Valitsus

Tere tulemast Eestisse!

Eesti on sõja eest siia tulnud Ukraina kodanikele ja nende pereliikmetele turvaline peatuspaik.

Voldikus olev info võib aja jooksul muutuda.
Kõige värskema info leiab:

dopomoga.ee

1247 (+372 600 1247)

Tere-tere, eesti keel!

Tere tulemast!	Ласкаво просимо!
Minu nimi on...	Мене звати...
Tere	Доброго дня
Palun	Будь ласка
Aitäh	Дякую
Head aega	До побачення
Jah	Так
Ei	Ні

Ukraina kodanikuna on Sul õigus Eestis viisavabalt viibida.
Kui soovid Eestisse pikemaks jääda, saad taotleda ajutist kaitset. Seda saad teha Politsei- ja Piirivalveameti (PPA) kliendi-teeninduses Tallinnas, Tartus, Jõhvis, Narvas või Pärnus. Enne teenindusse minekut broneeri aeg: broneering.politsei.ee.

Sulle olulise info leiad dopomoga.ee või helistades tasuta infotelefonil 1247(Ukraina numbrilt helistades +372 600 1247).

Vajadusel suunab infotelefoni töötaja Sind edasi teiste asutuste poole, kes saavad Sind konkreetsetes küsimustes aidata.

Vältimatut sotsiaalset abi saad oma asukohajärgsest kohalikust omavalitsusest (KOV). PPA ja KOV saavad Sind vajadusel suunata riigi tagatavale majutusele ajutise kaitse taotlejale.

Kui Sul on küsimus Eestis viibimise seaduslike aluste kohta, pöördu Politsei- ja Piirivalveameti migratsiooninõustaja poole: migrationadvice@politsei.ee või helistades E-R kl 9.00-15.00 numbril 612 3500.

Psühholoogilise abi saamiseks helista **ohvriabi kriisitelefonil 116 006** (+372 614 7393). Sulle vastatakse inglise, vene või eesti keeles ööpäevaringselt.

Lapsed ja lapsevanemad saavad murede korral helistada **lasteabi-telefonile 116 111** (+372 600 4434). Sulle vastatakse inglise, vene või eesti keeles ööpäevaringselt.

Ukrainast tulnud kolmanda riigi kodanikud

Kui Sa oled kolmanda riigi kodanik (ei ole Ukraina kodanik ega Ukrainas rahvusvahelise kaitse saaja), kuid elasid enne sõda Ukrainas seaduslikult ega saa oma kodakondsusriiki tagasi pöörduda,

- esmatasandi vältimatut sotsiaal- ja arstiabi;
- esitada elamisloa või rahvus-vahelise kaitse taotluse Politsei- ja Piirivalveametile.

Ajutine kaitse

Ajutine kaitse on aastane elamisluba, millega saad endale samad õigused nagu Eesti elanikel, näiteks minna tööle, omandada haridust ja õiguse sotsiaalteenustele.

Ajutise kaitse taotlemine ei ole kohustuslik.

Ajutist kaitset saad taotleda Politsei- ja Piirivalveameti klienditeeninduses. Broneeri eelnevalt aeg: broneering.politsei.ee.

Kohale minnes võta kaasa pass, Ukraina elamisluba, sünnitunnistus, muu perekonnasündmust tõendav dokument, abielutunnistus või muu perekonnasündmust tõendav dokument või muu isikut ja Ukrainas elamist tõendav dokument.)

PPA klienditeeninduses selgitatakse, kuidas ja millal saad elamisloa ja elamisloakaardi.

Ajutise kaitse alusel antud elamisloa pikendamine

Kui Sinu elamisluba on lõppemas, saad seda **pikendada** PPA iseteeninduskeskkonnas. Esita pikendamise taotlus **üks kuni kolm kuud** enne elamisloa kehtivuse lõppemist.

Taotluse esitamiseks iseteeninduskeskkonnas vajad:

- internetiühendust
- isikukoodi ja elamisloakaardi andmeid.

Pane tähele! Taotluse esitamiseks pead minema PPA teenindusse, kui

- saad sellise juhise iseteeninduskeskkonnas;
- Sinu elamisloa kehtivus on pikendamise taotluse esitamise ajaks lõppenud;

Uue elamisloakaardi saad kätte enda valitud PPA teenindusest.

Toetused ja hüvitised

Pärast ajutise kaitse alusel elamisloa saamist on Sul õigus toimetuleku-toetustele, perehüvitistele, sotsiaal-toetustele ning tööturuteenustele ja tööturutoetustele. Enne toetuste taotlemist pead registreerima oma elukoha rahvastikuregistris ning esitama vastavad taotlused.

Toimetulekutoetuse taotlemiseks mine elukohajärgsesse kohalikku omavalitsusse. Üksi elava inimese ja esimese pereliikme toimetulekupiir on 200 eurot kuus, järgmistel pereliikmetel 160 eurot kuus. Alaealiste pereliikmete toimetulekupiir on 240 eurot kuus.

Peretoetuste taotlemiseks pöördu Sotsiaalkindlustusametisse.
Lapsetoetuse saamise õigus on igal lapsel sündimisest kuni 19-aastaseks saamiseni.

Kui perre sünnib laps või seal kasvab alla kolmeaastane laps, on ühel vanemal õigus saada vanemahüvitist.

Tööealistele registreeritud töötutele makstakse vajadusel **töötutoetust**, mis on 327,05 eurot kuus ja seda on võimalik saada kuni 9 kuud.

Vanaduspensioniiga Eestis on 64 aastat ja 3 kuud. Ajutise kaitse saanud sõja-põgenikele maksab **pensioni** edasi Ukraina Pensioniamet. Kui Sinu pension on madalam Eesti rahvapensioni määrast (336,39 eurot), saad Sotsiaalkindlustus-ametist taotleda selle vahe katmist.

Täpsem info
www.sotsiaalkindlustusamet.ee.

Iseseisva elu alustamiseks on Sul sõjapõgenikuna vajadusel õigus **taotleda eluruumi üürimisega seotud kulude ühekordset hüvitamist.** Hüvitise taotlemiseks esita üürileping ja/või kuludokumendid elukoha-järgsele kohalikule omavalitsusele. Hüvitis on ühekordne ja selle suurus on kuni 1200 eurot.

Esmane õigusnõustamine

Üldistele õigusküsimustele vastavad juristid juristaitab.ee veebilehel.

Sealt saad tuge üldistes Eesti õigusaktides sätestatud küsimustes, näiteks tööõiguse, perekonnaõiguse, üürivaidluste ja muudes taolistes küsimustes. Esmane õigus-nõustamine ei hõlma rahvusvahelise kaitse taotlejaid puudutavaid küsimusi ega kohtus esindamist.

Kui vajad endale esindajat kohtus, saad taotleda riigi õigusabi, mida osutavad advokaadid. Riigi õigusabi saamise võimaluste kohta küsi nõu HUGO.legal juristilt.

Tasuta internetiühendus, kaugtöö võimalused, raamatukogud

- Eestis tegutseb üle 500 raamatukogu, kus saab kasutada tasuta internetti (WiFi), arvutitöökohti, printida, teha koopiaid. Soovi korral saad raamatu-kogus teha ka interneti teel kaugtööd ja lugejaks vormistamise korral laenutada väljaandeid.
- Raamatukogude töötajate käest saad küsida nõu asjaajamisel Eesti riigiga ja tuge e-teenuste kasutamisel.
- Tallinna Keskraamatukogu pakub juurdepääsu ukrainakeelsetele e-raamatutele keskraamatukogu.overdrive.com.

Kohanemis-programm

Kohanemiskoolitus

Ajutise kaitse elamisloa saajatel on kohustuslik osaleda ühepäevasel kohanemiskoolitusel, mis annab üle-vaate Eesti riigi ja ühiskonna toimimisest ning igapäevasest elukorraldusest. Õpe toimub ukraina ja vene keeles, nii kontaktõppena kui veebis.

Lisainfo ja registreerumine:
https://www.settleinestonia.ee/programme/temporary-protection-module.

Pane tähele! Kohanemiskoolituse läbimine on kohustuslik, seda kontrollitakse ajutise kaitse elamisloa pikendamisel.

Keeleõpe

Ajutise kaitse saajana on sul kohustus läbida A1 taseme eesti keele kursus (100 akadeemilist tundi). Riik pakub tasuta keelekursust kontaktõppena ja veebikoolitusena üle Eesti.
Lisainfo ja registreerumine:
https://www.settleinestonia.ee/programme/temporary-protection-lang-module.

Kui soovid iseseisvalt keeleoskust edasi arendada, saad seda teha Keeleklikk keskkonnas: www.keeleklikk.ee.

Tutvu ka teiste iseseisva eesti keele õppimise võimalustega
https://integratsioon.ee/iseseisev-ope-ja-oppematerjalid.

Pane tähele! Keelekursuse läbimine on kohustuslik ja seda kontrollitakse ajutise kaitse elamisloa pikendamisel.

Soovitame tungivalt Venemaa Föderatsiooni mitte reisida, sest see võib teatud juhtudel kaasa tuua elamisloa kehtetuks tunnistamise.

Pagulasabi infot jagab
ÜRO Pagulasamet
swestprotection@unhcr.org
+ 46 101012800
(E-R 11:00-13:00 ja 15:00-17:00)

Elukoht

Elukoha registreerimine

Pärast ajutise kaitse ja elamisloa saamist pead registreerima oma elukoha andmed Eesti rahvastiku-registris. Elukoha andmed on aluseks erinevate teenuste ja toetuste taotlemisel: näiteks lasteaiakoht, tasuta ühistransport, sotsiaalabi ja perearst.

Oma Eesti elukoha andmed saad registreerida samas kohalikus omavalitsuses, kuhu elama asusid. Lähemat infot saad omavalitsuse (linn, vald või linnaosa) veebilehelt või kohapealt.

Kui Sinu elukoht on muutunud, uuenda kindlasti andmed ka rahvastikuregistris – õigete elukohaandmete esitamine on kohustuslik!

Raha

Eestis on kasutusel euro, muudes valuutades ei ole võimalik sularahas arveldada. Eurodesse saad raha vahetada Tavidi valuutavahetus-punktides. Kui Sulle pakutakse võimalust mujal raha vahetada, on tegemist pettusega.

Enne kui lähed tööle, taotlema toetuseid ja hüvitisi, tee endale Eesti pangakonto. Palk, toetused ja hüvitised makstakse sinu pangakontole. Paljudes pankades on konto avamine tasuta. Panka minnes võta kaasa isikut tõendav dokument ja ajutise kaitse otsus.

Täpsem info konto avamise ja pankade kohta: dopomoga.ee.

Tervis

Tervisenõu saad inglise ja vene keeles **perearsti nõuandeliinil 1220** (välismaa numbrilt helistades **+372 634 6630**). Vajadusel suunatakse Sind edasi **hädaabinumbrile 112.**

Kui tunned, et soovid kellegagi rääkida ja **vajad emotsionaalset tuge**, helista **ohvriabi kriisitelefonile 116 006**. Sulle vastatakse inglise, vene või eesti keeles ööpäevaringselt.

Ukraina sõjapõgenikuna saad vältimatut arstiabi ja vältimatut hambaravi. Ülevaate oma terviseseisundist saad üldises tervisekontrollis, mis on Eestisse saabunud Ukraina sõjapõgenikele **tasuta kättesaadav üle Eesti:** www.tervisekassa.ee/inimesele/ukraina-sojapogenikele. Üldise tervisekontrolli käigus tehakse arstlik läbivaatus, pakutakse tasuta vaktsineerimist ning kirjutatakse ravimiretsepte.

Sa ei ole automaatselt Eestis ravi-kindlustatud. Ravikindlustust saad taotleda, kui oled saanud elamisloa, registreerinud oma Eesti elukoha aadressi ning vastad ravikindlustuse saamise tingimustele.

Sul on õigus ravikindlustusele, kui Sinu tööleping on pikem kui üks kuu või oled töötukassas töötuna arvele võetud. Ravikindlustatud on ka lapsed, rasedad, pensionärid, õpilased, jt inimesed, kes on registreerinud oma Eesti elukoha aadressi.

Ravikindlustatuna saad lisaks vältimatule arstiabile ka plaanilist üld- ja eriarstiabi samadel tingimustel kohalike ravi-kindlustatud inimestega.

Töötamine

Kui oled saanud elamisloa, tohid kohe tööle asuda. Tööd saad otsida ise ja tööd aitab leida Eesti Töötukassa. Kui võtad end töötukassas töötuna arvele, on sul õigus tööturuteenustele ja -toetustele. **Töötukassa infotelefon: (+372) 777 3000.**

Kui lähed tööle, peab tööandja Sulle maksma **vähemalt töötasu alammäära**, mis on 2023. aastal 725 eurot.

Ilma ajutise kaitse alusel elamisloata on Sul õigus töötada Eestis lühiajaliselt ehk kuni ühe aasta. Lühiajaliseks töötamiseks peab tööandja registreerima Sind lühiajalise töötajana Politsei- ja Piirivalveametis. Kui tööandja registreerib Sinu lühiajalise töötamise, saad ka Eesti isikukoodi.

Lühiajalisele töötajale peab tööandja maksma 1685 eurot kuus (bruto). Lühiajaliselt töötamine ei anna Sulle õigust saada hüvitisi ja toetusi nagu peretoetused, toimetulekutoetus jne. Loe lähemalt: tooelu.ee/et/392/ukraina-sojapogenikud-ja-toosuhted

Lapsed

Kui Sul on lapsed ja otsustad Eestisse jääda, saad lasteaia- või koolikoha taotleda otse kohalikust omavalitsusest või koolist. Taotluse saad esitada ka siis, kui Sul veel puudub isikukood, ajutise kaitse elamisluba, püsiv elukoht.

Eestis elavatel lastel on **koolikohustus 7. eluaastast kuni põhihariduse omandamiseni** või kuni 17-aastaseks saamiseni.

Õpitakse üldjuhul eesti keeles, osades põhikoolides ka vene keeles.
Veebist leiad Ukraina õppevara, mis võimaldab Sinu lapsel osaliselt jätkata õppimist ka ukraina keeles.

Lasteaias käimine ei ole Eestis kohustuslik. Kohalik omavalitsus tagab kõigile 1,5 kuni 7-aastastele lastele, kelle vanemad seda soovivad, võimaluse käia lasteaias.

Kõigil last ümbritsevatel inimestel **tuleb lapsi kaitsta**: vaimse ja füüsilise vägivalla, ülekohtu, hooletusse jätmise, ära-kasutamise, seksuaalse kuritarvitamise ja muude ohtude eest.

Väärkoheldud lapsest või selle kahtlusest teavita kohalikku omavalitsust, politseid numbril 112 või ööpäevaringsel tasuta lasteabitelefonil 116111 (välismaa numbrilt helistades +372 600 4434).

Eestist lahkumine, kui oled saanud siin ajutise kaitse elamisloa

Kui soovid lahkuda Eestist ajutiselt:

- tohid reisida sh. külastada Ukrainat, ka korduvalt;
- tohid viibida poole aasta jooksul kokku 90 päeva teis(t)es Schengeni liikmesriigis / -riikides – kas samas riigis või mitmes riigis kokku. Eestis viibitud aega 90 päeva sisse ei arvestata.

Pane tähele! Ajutise Eestist lahkumise korral jääb Sinu elamisluba kehtima ja võid tagasi Eestisse tulla.

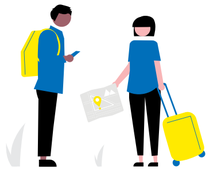
Kui soovid lahkuda Eestist püsivalt:

- anna sellest teada kohalikule oma-valitsusele ning Politsei- ja Piirivalve-ametile (e-postil ppa@politsei.ee), sest lahkumisel **tuleb Sinu elamis-luba lõpetada;**
- kui oled töötuna arvel ja lahkud alaliselt Ukrainasse, teavita sellest oma töötukassa konsultanti;
- kui töötad, lepi tööandjaga kokku töölepingu lõpetamises.

Pane tähele!

- Kui sõidad alaliselt Ukrainasse, tunnistatakse sinu Eesti elamisluba kehtetuks.
- Kui asud elama teise Euroopa Liidu riiki, pead seal esitama uue taotluse ajutise kaitse alusel elamisloa saamiseks.

Ajutisest kaitsest iseseisva eluni Eestis



START

Ajutine kaitse ja isikukood

Kui kuulud ajutise kaitse saajate hulka, saad ajutise kaitse elamisloa ja isikukoodi **Politsei- ja Piirivalveameti teenindustest.**

Võta kaasa isikut tõendav dokument.

Pangakonto

Enne kui lähed taotlema toetuseid ja hüvitisi, tee endale Eesti pangakonto.

Pangakonto loomiseks mine lähimasse **pangakontorisse.**

Võta kaasa isikut tõendav dokument ja ajutise kaitse otsus.

Üldine tervisekontroll

Tervisekontrolli eesmärk on saada ülevaadet Sinu terviseseisundist, et tagada Sulle kvaliteetne ja solidaarne arstiabi nagu kõigile teistele Eesti elanikele.

Puude korral hinnatakse Sinu puude raskusastet või suunatakse Sind perearsti/eriarsti juurde täiendavale vastuvõtule puude määramiseks.

Tervisekontrolli suunatakse Sind **vastuvõtupunktist** või saad sinna ise minna. Endale sobiva aja ja koha leiad tervisekassa.ee/inimesele/ukraina-sojapogenikele



Täiskasvanu, koos lapsega

Eestkoste

Kui Sa tulid Eestisse alaealise lapsega, **aga Sa ei ole tema ema või isa**, tuleb Sul saada lapse eestkostjaks.

Eestkostjaks saamisel aitab Sind **kohalik omavalitsus**. Võta kaasa isikut tõendav dokument ja kõik muud dokumendid, mis Sul on lapse ja tema vanemate kohta kaasas. Kaasa võta ka ajutise kaitse otsus.

Lisaks, anna laste Eestis viibimisest teada **Ukraina Suursaatkonnale Eestis.**

Peretoetused

Kui tulid koos lapsega, on Sul õigus saada peretoetusi.

Peretoetuste taotlemiseks mine **lähimasse Sotsiaalkindlustus-ameti teenindusse.** Võta kaasa isikut tõendav dokument ja ajutise kaitse otsus.

Vali oma roll



Täiskasvanu



Sündinud enne 1959.a. ehk Eesti pensioniealine

Pensioniealise toetus

Kui Sa oled Eesti pensioniealine ehk sündinud 1959. aastal või varem, siis taotle vanadus-pensioniealise toetust.

Sellega saad ühtlasi ka **ravikindlustuse.**

Taotlemiseks mine lähimasse **Sotsiaalkindlustusameti teenindusse.**

Võta kaasa isikut tõendav dokument ja ajutise kaitse otsus.



Lasteaia- ja koolikoht

Elukohajärgsest kohalikust omavalitsusest saad info vabadest lasteaia- ja koolikohtadest.

Lasteaia- või koolikoha saad taotleda kohalikust oma-valitsusest või koolist ka siis, kui Sul veel puudub isikukood, ajutine kaitse, püsiv elukoht.

Võta kaasa iseenda ja lapse isikut tõendav dokument.

Haridussüsteemist: https://hm.ee/ukraina

Töö

Kui oled saanud ajutise kaitse, elamisloa, tohid kohe tööle asuda.

Tööd aitab leida **Eesti Töötukassa.**

Kui võtad ennast töötuna arvele, on Sul õigus **tööturuteenustele ja -toetustele** ning saad **ravikindlustuse.**

Selleks mine lähimasse **Töötukassa esindusse.**

Võta kaasa isikut tõendav dokument ja ajutise kaitse otsus.

Püsiv elukoht

Püsivat elukohta saad otsida ise kinnisvara24.ee/ukraini või teistelt veebiplatvormidelt.

Kui Sul on lapsed, uuri enne elukoha valikut **kohalikust omavalitsusest**, kas piirkonnas on vabu lasteaia- või koolikohti.

Esmakordse üürilepingu sõlmimisel on Sul ajutise kaitse saajana võimalik taotleda ühekordset rahalist tuge elukohajärgselt kohalikult omavalitsuselt.



FINIŠ

Kohanemis-programm

Selleks, et Eesti ellu sisse-elamine ja siin kohanemine oleks lihtsam, pead osalema kohanemisprogrammis ja eesti keele algkursusel.

Info kohanemisprogrammi ja keelekursuse algamisest ja sinna registreerimisest **saadab PPA Sulle e-postiga.**

Toimetuleku-toetamine

Kui oled saanud ajutise kaitse elamisloa ning ei tule alguses ise toime, pöördu oma elukoha-järgsesse kohalikku oma-valitsusse vältimatu sotsiaalabi ning muude teenuste ja toetuste taotlemiseks.

Omavalitsuse töötajad aitavad selgitada, millist abi Sa täpsemalt vajad ning millised on oma-valitsuse võimalused Sinu toetamiseks.

Võta kaasa isikut tõendav dokument ja ajutise kaitse otsus.

Perearst

Perearstikeskused osutavad üldist arstiabi.

Leia **sobiv perearst** ning tema kontaktid: tervisekassa.ee/inimesele/ukraina-sojapogenikele